

## **JOSEF KOPŘIVA**

*plukovník ve výslužbě im memoriam*

---

Josef Kopřiva se narodil 9. 8. 1912 v obci Vlkaneč, okr. Čáslav, domovský příslušný byl do obce Dolní Kralovice, okr. Ledec nad Sázavou.

Vychodil 4 třídy obecné, 3 třídy měšťanské a 2 třídy odborné pokračovací školy a byl vyučeným elektrotechnikem. V roce 1930 se podrobil vojenskému odvodu a dobrovolně se přihlásil do Školy pro odborný dorost letectva v Prostějově, která zajišťovala předvojenský pilotní výcvik mladým a způsobilým uchazečům o službu vojenských pilotů. Tuto školu prodělal v letech 1930-1932, načež narukoval k výkonu vlastní vojenské prezenční služby do čs. armády, resp. k letectvu. Zde si dále zvyšoval svou leteckou kvalifikaci: v roce 1934 absolvoval stíhací kurz a v roce 1937 kurz nočního létání. V čs. armádě dosáhl hodnosti rotného, v níž ho zastihla německá okupace 15. 3. 1939. V té době byl velmi zkušeným pilotem s celkem 980 nalétanými hodinami. Bližší údaje o jeho vojenské službě u předválečné čs. armády obsahuje vojenský kmenový list a kvalifikační listina, která se nenachází ve VHÚ Praha, ale ve VÚA Praha.

Z okupované vlasti odešel ilegálně 10. 6. 1939 do Polska a odtud odplul do Francie, kde musel podepsat závazek ke službě v Cizinecké legii. Po vypuknutí 2. světové války byl z tohoto svazku vyvázán a stal se příslušníkem čs. armády, resp. letectva, obnovovaných na francouzské půdě. Na francouzskou leteckou techniku se přeskoloval na letecké základně v Chartres, kde byl 1. 5. 1940 povýšen do hodnosti rotmistra letectva v záloze.

Dne 17. 5. 1940 byl se skupinou dalších čs. stíhačů odeslán z Chartres na frontu na letiště Plessis-Belleville ke stíhací skupině (Groupe de Chasse) II/2, vyzbrojené stíhačkami Morane-Saulnier MS-406. V rámci této jednotky bojoval na francouzsko-německé frontě až do 21. 6. 1940, přičemž se všestranně vyznamenal. Dne 1. 6. 1940 se podílel na jistém sestřelení bombardovacího letounu Dornier 17 v prostoru jihovýchodně od Neufchateau, za což byl vyznamenán francouzským Válečným křížem (Croix de Guerre) s jednou citací v rozkaze.

Po kapitulaci Francie se zpřístavu Port Vendres dostal nejprve do severní Afriky a odtud po moři do Velké Británie, do přístavu Liverpool připlul na lodi Neuralia 12. 7. 1940.

Po krátkém pobytu v jednom z britských soustředovacích a karanténních táborů byl již 26. 7. 1940 přijat do Dobrovolnické zálohy britského Královského letectva (RAF VR), 6. 8. 1940 mu byla přiznána britská hodnost Sergeant a téhož dne byl přidělen jako pilot k 310. čs. stíhací peruti, která se formovala a procházela výcvikem na letecké základně Duxford.

S 310. perutí, která byla tehdy vyzbrojena stíhačkami Hawker Hurricane Mk.I, následně aktivně zasáhl do bitvy o Británii, v jejímž průběhu byl zraněn. Došlo k tomu dopoledne 3. 9. 1940, kdy se s 310. perutí podílel na odrážení německého bombardovacího náletu na letiště North Weald. V leteckém boji s doprovodnými stíhači byl jeho Hurricane Mk.I P8811 (NN-F) sestřelen a zraněný a popálený Sgt Kopřiva se z něj musel zachraňovat padákem v prostoru západně od Chelmsfordu (hrabství Essex). Byl odvezen do nemocnice ve Hertfordu, kde se z popálenin 3. stupně na obličej a rukou zotavoval čtyři týdny. K jednotce se mohl vrátit až 1. 10. 1940.

U 310. peruti setrval do 13. 12. 1940, kdy zahájil své působení u řady britských jednotek. Nejprve byl dočasně zapůjčen a od 9.3.1941 trvale přidělen u britské 19. Stíhací peruti operující na stíhačkách Spitfire Mk.II. Sloužil u ní do 16.6. 1941. Jako kvalifikovaný noční stíhač pak přešel k britskému nočnímu stíhacímu letectvu. V rámci toho prošel specializovaným školením u 54. operačně výcvikové jednotky (No54OTU). Následně, od 12.8. 1941 do 15.9. 1941 bojoval nejprve u britské 255. noční stíhací peruti a pak od 5. 9. 1941 do 1. 6. 1942 u britské 68. noční stíhací peruti, která se stala největším působištěm československých nočních stíhačů, bojujících v rámci RAF. U obou jednotek bojoval na specializovaných nočních stíhacích letounech Bristol Beaufighter různých variant.

Následně - i kvůli na stíhače relativně vysokému věku (30 roků) - ukončil své aktivní bojové působení a byl zařazen v neoperační službě. Od 1. 6. 1942 až do konce války působil jako důstojník Inspektorátu čs. letectva se sídlem v Londýně. Do Československa se vrátil 16. 8. 1945.

Mezitím byl povyšován po britské i československé linii:

Warrant Officer (povýšen 1. 3. 1941), Pilot Officer (21. 8. 1941), Flying Officer (1. 3. 1942) a Flight Lieutenant (1. 3. 1943),

rotmistr letectva v záloze (1. 5. 1940), podporučík letectva v zál. (1. 7. 1941), poručík letectva v zál. (28. 10. 1943), nadporučík letectva v zál. (1. 6. 1945), poté kapitán letectva (1. 1. 1946) a štábní kapitán letectva (28. 10. 1946).

Za svou bojovou činnost byl vícekrát vyznamenán. Za boje o Francii obdržel již zmíněný Croix de Guerre, dvakrát obdržel Československý válečný kříž 1939 (v obou případech uděleny 28. 10. 1940 - první za bitvu o Francii, druhý za bitvu o Británii), dále Československou medaili Za chrabrost (18. 8. 1945), Československou vojenskou medaili Za zásluhy I. stupně (20. 6. 1945), britskou Star 1939-1943 with Battle of Britain Clasp (12. 1. 1945) aj.

V poválečné čs. armádě sloužil Josef Kopřiva v hodnosti štábního kapitána letectva. Jeho tehdejší služební zařazení není VHÚ známo, neboť je součástí kvalifikační listiny a dalších dokumentů, které má k dispozici VÚA Praha. Ztéhož důvodu není známo ani datum a okolnosti ukončení jeho vojenské služby v čs. armádě. Jisté je, že v nám blíže neznámé době se rozhodl k návratu do Velké Británie, kde byl již od válečných dob ženatý (manželka W. Edith Goodreid, sňatek 16. 8. 1941). Je pravděpodobné, že po návratu do Velké Británie opět nakrátko vstoupil do RAF, ale po ukončení závazku odešel do civilu a pracoval jako úředník, a to pod pozměněným jménem Josef Goodreid (dívčí příjmení jeho manželky).

Josef Kopřiva zemřel 23. 6. 1976v Nottinghamu.

V rámci plošných polistopadových rehabilitací čs. letců, kteří za 2. Světové války bojovali na západní frontě, byl dnem 31. 5. 1991 povýšen do hodnosti plukovníka ve výslužbě in memoriam.